

POSTANOWIENIE

Dnia 25 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku C. spółki komandytowej w W.
przy uczestnictwie P.W.
o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 października 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 11 października 2018 r., sygn. akt XXIII Ga (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca C. spółka komandytowa w W. domagał się orzeczenia wobec uczestnika P.W. zakazu prowadzenia działalności gospodarczej wskazując, że uczestnik nie złożył w ustawowym terminie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki A. sp. z o.o., będąc do tego zobowiązanym. Postanowieniem z dnia 30 października 2017 r. Sąd Rejonowy oddalił wniosek, zaś Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 11 października 2018 r. oddalił apelację wnioskodawcy. W związku ze skargą kasacyjną wnioskodawcy od tego postanowienia należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania

prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolę „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Wnioskodawca oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na istnieniu istotnego zagadnienia prawnego na gruncie art. 376 ust. 1 zd. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 217 z późn. zm.), dotyczącego wykładni pojęcia wierzyciela w rozumieniu tego przepisu i dopuszczalności wyłączenia możliwości wystąpienia z wnioskiem o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej przez podmioty, których wierzytelności nie są umieszczone na liście wierzytelności, sporządzonej w toku postępowania upadłościowego, oraz - jeżeli odmówiono uznania wierzytelności w toku postępowania upadłościowego, umorzono to postępowanie przed ustaleniem listy wierzytelności albo go nie wszczęto - których wierzytelności nie są stwierdzone prawomocnym wyrokiem sądu lub ostateczną decyzją administracyjną, w sytuacji gdy przepis ten takich ograniczeń nie wprowadza.

W nawiązaniu do tak sformułowanej przyczyny kasacyjnej należy przypomnieć, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju prawa i orzecznictwa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Skarżący powinien sformułować to zagadnienie w sposób przyjęty przy przedstawianiu przez sąd

powszechny zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy; przedstawić pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości, wykazać zasadność preferowanego sposobu jego rozstrzygnięcia, a także wadliwość rozwiązania przez Sąd drugiej instancji postawionego problemu prawnego w sposób rzutujący na wynik sprawy.

Przedstawione przez skarżącego zagadnienie nie spełnia przytoczonych wyżej wymagań, ponieważ nie zostało poparte odpowiednim wywodem jurydycznym, a skarżący w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania w istocie ograniczył się do polemiki ze stanowiskiem Sądów *meriti* co do braku po jego stronie legitymacji czynnej do wniesienia wniosku o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej. Tymczasem ta kwestia prawna została już rozstrzygnięta w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2015 r., IV CSK 564/14, (nie publ.), przytoczonym przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia i zasługującym na aprobatę. Funkcja zakazu prowadzenia działalności gospodarczej przemawia przeciwko dopuszczeniu w postępowaniu o jego orzeczenie dowodzenia przez zgłaszającego wniosek, wiarytelności na zasadach ogólnych, jak w procesie o zasądzenie świadczenia stanowiącego przedmiot wiarytelności. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie podniesiono przekonujących argumentów prawnych podważających trafność zajętego w przytoczonym postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2015 r. stanowiska w przedmiocie sposobu wykazywania przymiotu wierzyciela na gruncie przepisu art. 376 ust. 1 ustawy prawo upadłościowe i przemawiających za zmianą dotychczasowej linii interpretacyjnej w kierunku postulowanym przez skarżącego, w szczególności mając na względzie charakter postępowania w sprawach orzekania zakazu prowadzenia działalności gospodarczej i represyjne oddziaływanie tego środka.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej skarżący wskazał także, że jest ona oczywiście uzasadniona. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na tej przyczynie kasacyjnej nakładało na skarżącego powinność wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia wskazanych przez niego przepisów prawa materialnego lub procesowego. Oczywiście tego naruszenia polega na tym, że jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej,

bez potrzeby zagłębiania się w szczegóły sprawy lub dokonywania poszerzonej analizy istotnych dla wyniku sprawy przepisów. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230).

Według skarżącego oczywista zasadność skargi wynika z tego, że Sądy *meriti* nie zweryfikowały, czy i ewentualnie kiedy, powstał stan niewypłacalności spółki, a tym samym nie zweryfikowały, czy i ewentualnie kiedy, powstał obowiązek złożenia przez uczestnika wniosku o ogłoszenie upadłości spółki. Skarżący nie tylko nie wskazał we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania przepisów, których rażące naruszenie skutkować ma oczywistą zasadnością skargi, ale także nie wskazał w samej skardze żadnych podstaw obejmujących przywołane w ramach tej przesłanki uchybienia (jedyne zarzut dotyczy naruszenia art. 376 ust. 1 prawa upadłościowego w kontekście wykazania statusu wierzyciela), co nie pozwala na przyjęcie, że skarga jest oczywiście uzasadniona na tej podstawie.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji.

as]

aj